

ALFÖLDI HIRLAP.

Megjelenik e lap hetenként kétszer, vasárnap és szerdán. Félévi előfizetési ára helyben 3 pfrt, vidékre postán 3 pfrt 50 kr. Egyes szám 4 pfrt kapható. — Mindenféle hirdetések felvételnek, s egy-egy hasáb sorért 3 pfrt számítatik. — Előfizetheti minden k. postahivatalnál; s az előfizetés s a beiktató hirdetések vételnek helyben a f. d. hivatalnál Telegdi Lajos könyvkereskedésében. — NVáradon: a takarékpénztárban s Tichi Alajos könyvnyomdánál, — Szatmáron Kovács Istvánnál, — Pesten Biasini Fer. gyorsutazási irodájában.

Előfizetési hirdetés 1849-re.

Az „Alföldi Hirlap“ 1849-ik év első felére is megjelenik, hetenként kétszer, egy-egy terjedelmes iven. — Előfizetési ára félévre postán küldve 3 pfrt 50 kr, helyben 3 pfrt; házhoz küldve 3 pfrt 24 kr, s előfizetheti minden postahivatalnál, s helyben a kiadó-hivatalnál Telegdi Lajos könyvkereskedésében.

Ugy hisszük: meggyőződtek arról vidéki olvasóink: hogy lapunk a **debreczen-nagybányai** postavonal újság-olvasói számára a híreket a pesti lapoknál **előbb** közli; a debreczen-nagyvárad-kolozsvár-szebeni, debreczen-máramaros-szigeti, debreczen-ungvári és debreczen-tályai postavonalok olvasói számára is — főképp a téli hónapokban — a pesti lapoknál gyakorta **előbb** viszi meg.

Hivatalos rovat.

Az országos honvédelmi bizottmány a hadsereg számára következő esküformát, és a tisztek által adandó nyilatkozvány-mintát határozott meg:

Eskü forma: Esküszöm az élő Istenre, Magyarországnak, s Magyarországnak alkotmányának hűséget; esküszöm, hogy az ország alkotmányát, s annak törvényes és jogszerű függetlenségét éltemmel, s véremmel megvédeni kész vagyok; nemzetet zászlómat soha el nem hagyom, s a magyar országgyűlésnek, s általa megbízott, vagy megbízandó kormányának, és ennek útján kinevezett törvényes előljáróimnak engedelmességed, kötelezőségemet mindenki ellen, kit az országgyűlés a haza ellenségének tekint, és általában véve mindig pontosan, becsületesen és hűven teljesítenem.

Nyilatkozat-minta. Alulírt a magyar alkotmányra letett hűségi eskümmel fogva és becsületemre fogadom, hogy Magyarországnak mindig hűve leszek, a magyar nemzet törvényes függetlenségét, országos önállását, alkotmány, és alkotmányos szabadságát, akárcsak ellen, életemmel, véremmel, megvédeni kész vagyok, s az országgyűlésnek, és általa megbízott, vagy bizandó kormányának engedelmességet fogadva, az ország ezen kormány által kinevezett előljáróimnak parancsolatait, és szolgálati kötelezőségemet hűven és pontosan teljesítenem.

Ellenben mindenkit, kit az országgyűlés s általa megbízott kormány az ország ellenségének tekint, én is ellenségnek tekintendem, és senkinek, ki erre az alkotmány és országgyűlés által jogosítva nincs, különösen tehát az austriai kormánynak is rendelkezhetési hatóságát el nem ismerem! s csak oly kormányrendeleteket tekintendek érvényeseknek, s kötelezőeknek, mellyek a magyar kormány aláírása alatt, vagy ellenjegyzése mellett keletkeznek; másokat ellenben akár kitől eredjenek, sem el nem fogadok, sem teljesíteni nem fogok.

Mult számunkbani ígértenkhöz képest ime közöljük egész terjedelmében debreczeni rendes — jelenleg tábori — lelkész K. Tóth Mihály urnak az új-aradi sírkertben tartott végtisztességi beszédét:

„Vitéz hadsereg! lelkes védei a magyar honnak, lelkes őrei a magyar nemzetnek! most — fájdalom! — halotti gyász tisztességettevő szomorú gyülekezet! Egy névben, a mármár egészen elnyomott népszabadság isteni bajnokának, a mármár egészen eltiprott emberjogok isteni hősének, az emberi összes nemzetet megváltó Krisztus Jézusnak szent nevében kereszteltettünk meg mindnyájan. S ime! épen ez isteni cél, a nálunk is legyilkoltatni szándékolt népszabadság hősies megvédése, a nálunk is összetiportatni szándékolt emberjogoknak hősies kivívása, szólított és gyűjtött mindnyájunkat e táborba. — Most pedig azért jöttünk mindnyájan e sírokhoz, hogy a szabadság s emberjogok szent harcában áldozatul esett vértanúknak tiszteletére, pompában ugyan

egyszerű, de jelentésében nagyszerű tábori gyász-ünnepélyt, elérzékenyül szívvel szenteljünk.

Ama nagy, lélekben s testben igaz magyar városnak, Debreczennek fekszik itt egy fija. Ama városnak, mely életét kebléről, e helyre, 1000 fíját küldé; küldé, hogy a közös édes anyának, az imádott hazának drága élete ellen fölemelt halálos csapásokat vissza- és feltartóztatni segítse. — A színtolly igaz magyar Békés és Csongrád megyék fiait fekszenek itt. Melly megyék a magyar nemzet ezredéves életét, ifju díszben, s dús erőben virágoztatták mindeddig; most pedig a szükségben a vész közt forgó honnak védelmére, fiaikat a honvédek ezrei közé elküldeni, hazafiai buzgó szeretettel sietének.

Es egy olly földrésznek fiait is fekszenek itt, melly földrész egykor országunk. Lengyelországnak hívaték. Melly országunk nevé, az országokkal különben telhetetlen földi fejedelmek irtóztató vérel törölték ki az országok névsorából. Egy olly nemzetnek fiait fekszenek itt, melly nemzet a vaderőszak vasjárma alatt megroskadt, melly nemzet, a bilinstől émenekült fiait szétküldé a nagy világba, hogy panaszolják be a népeknek a földi fejedelmek gonoszságait, s lenének a népszabadság üldözöttei, de bátor apostoláivá, s, ha másképp nem lehet, vértanúivá.

S ezek mind — oh halljátok meg! — ezek mind fekszenek legyilkoltatva, legyilkoltatva a fejedelmi bűn, ördögökkel szövetségelt zsoldosai által. — Oh e tudatra, érzetek dobogtatják, nehéz lüktetéssel dobogtatják szívünk kettős kamaráját. És én nem birom elhatározni, vajjon a visszatorlás rettenetes haragja, vagy az elkeseredés ömlengő szánalma-e hatalmasabb? mert ez érzetek egymást felváltó hullám-zajjal rengenek keblünkön keresztül.

Távozz most! oh kevés időre, e csendes síri hajlékuktól, távozz most, visszatorlás rettenetes haragja! te pedig, elkeseredés szelid szánalma, olvadj ajkaimon szívhez szóló, szivig ható keseredés szavakká.

Hűsileg elszárazott magyar bajnoktársak! mi lüzhevített, mi láng lelkesített titeket, hogy bátran leszállanátok a halál árnyékának völgyébe?

Ah! mit kérdezék? hiszen nincs magyar, ki nem tudná, nem érezné, hogy e lüz, e láng, a természetileg velünk született s alkotmányos polgárzatban megnevesített hazaszeretetek szent lángja!

Igen, a hazaszeretet természetileg velünk született érzemény. Nézzétek a halász- és vadász-népeket, kik közül egyik halbörből halsontokkal kifeszített csónakokon szökdel az életvesztő hullámok tetején; másik állatbörbe burkolódzva kergeti a rengetegek vadait; nézzétek meg az észak-hóba vajt kunyhóinak, s a dél sivatag homokpusztáinak lakosait: még ezek is előszeretettel, édes vonalommal, fiai tisztelettel simulnak, ragaszkodnak a földhöz, melly őket szül és ápolá.

E hazaszeretetek csodás hasonlatossága van a gyermeknek édes anyja iránti szeretetével. Add a szegénynek síró gyermekét bármely gazdagon ékesített urhölgynek karjai közé: ha örvendő játszik is darab ideig a gyermek a drága ékszerekkel, csakhamar sivalkodva fordul el, és csak édes anyjának rongyai között békül ki.

E természetileg velünk született érzemény, az alkotmányos polgárzati szabadság dajkálása, a társadalmi egyenlőség szelid nevelése és a keresztényen testvériesség szent lelke által nemeseedik, tökéletesedik minden emberben; — kivéven

a lélekben nyomorékokat, kik lélekben siketek, vakok, sánták és bénák.

Ezért van, hogy ha ollykor egy-egy ember távol földrészre elvándorol, s ott földi kényelmek dús birtokába jut is: nem tud boldog, nem tud csak nyugodt is lenni, míg legalább egyszer, habár utoljára is, meg nem látja szülőföldét, mellynek halmai s völgyei valának, a gyermekkor mennyországában, játszótársai. Ezért van, hogy a hazájukból száműzött szegény menekvők, az elért véghatárnál, a haza szent földéből egy-egy marok port kötnek szívökre, hogy e testvérporokkal egyesüljön egykor az elporhadandó szív!

Oh! e fiai szent tisztelettel szeretünk mi is téged édes szülő magyarhazánk! sivalkodva rettenünk vissza a fényözönben ragyogó császáriak testi kényelmet ígérő s lekötélvezni akaró mézes szavaktól. Mi neked, fény nélküli, de szabad s független hazánk szabad és független fiai akárunk lenni s lesznünk is.

Ezért küzdünk mi a bünsereggel, mint küzdétek ti is, elvérzett honfitársaink! mint küzdének e hazát vérel szerzett őseink. Minden más esetben bűnnek zsoldja a halál. Éretted felséges haza! a népszabadságért, az emberjogokért ráuk jött halál, megváltói dicső halál. És neked, oh hon! élned is kell, élned és virulnod; ah! mert a te szabadságod s függetlenséged dűledékein mi mindnyájan vérezve fognánk szétomlani, hazám hazám!

S mi tűz hevített, mi láng lelkesített titeket, hazátokból elvándorlott lengyeliai! mi közös érdek ösztönzött hozzánk, közén!, közé a halálos vérszék, titeket?

Ugy-e. lélekrokonság? ugy-e a lélek magasztos kincsének, a szabadságnak isteni érzete, ugy-e a bűn összeszövetkezett ördögeinek gyűlölete?

Mélyen megkeseredett testvéri szívvel, de erős és vitéz elszántsággal nyujtjuk kardra termelt magyar jobbunkat, sors-edzette jobbotokba. És biztatunk: „ne féljétek azoktól, — mint mi sem félünk — kik csak a testet ölhetik meg, a lelket pedig meg nem ölhetik.“ Biztatunk a reménnyel,

hazánk egyes eszépvezetők kivételével, elkop-tatják a merevny köveket is: a vérpatak, melly a lengyel nemzetből folyt, a vérpatak, melly a magyar nemzetből foly, a vérpatak, melly most olly sok népekből foly, vértengerré nő fel, és hullámaival elsepri a trónoknak babonás hitből, ámitással, épített oszlopait, és elnyeli, megfulasztja, vérhabokban fulasztja meg az önkény zsarnokait.

Időközleges veszteségek részünkről, időközleges nyereségek részünkről lehetnek. De a népszabadság, népfenség elvégrei diadalát nekünk isten biztosítja, a lelkeknek szellemi hatalma által biztosítja, azon hatalom által, melly most néhány hónap alatt, egy világrész országainak társadalmi összes életét, legbensőbb rétegeiben is keresztül hatotta, s a társadalmi élet nehéz bilincseinek széttördelését, elnémíthatlan erős szózáttal követeli, majd feltartóztatlan karokkal kényszeríti.

Csüggedellen hátorság azért és kitartó, mind végig kitartó hű vitézség! lelkes honvédek, lelkes nemzetőrök, lelkes lengyelek!

Sirassuk el, mint emberhez illik, résztvevő szív bánatával sirassuk el ezen hősies halállal elvérzett bajnoktársakat. De egyszermind e korporsónál, és e sírok fölött, tegyünk megmásolhatlan szent fogadást, mikép mi, élve ugyan meg nem érjük, hogy a bűn ördögei, hazánk és nemzetünk szent ügye fölött, halálos tort, hyenai vad

örömmel üssenek. Fogadjátok fel, honvédek, hogy ti e honnak védői, fogadjátok fel nemzetőrök, hogy ti e honnak hű örei tudtok is, akartok is, fogtok is lenni.

És fogadjátok fel azt is, hogy a hadsereg diadalmát föltételező rendet, fegyelmet, ezek következtében a parancsnoki kész és pontos engedelmisséget soha se téveszszétek el szemelől. Óh! talán a kellő rend, fegyelem s engedelmisség megtartásával, meg lettek volna tartva azok is, kik most sebeikkel kinlódnak s kik ime elvérzettenek.

Te pedig Mindenható! Igazságnak erős istene! bár sokszor és sokak által nem szenteltetik meg a te nagy neved, bár sokszor és sokak által megszenteltetik a te nagy neved — légy irgalmas és kegyelmes! hallgasd meg a népek millióinak imádságát, hallgasd meg, ha enyhületet, s gyógyulást könyörgünk sebesülteinknek, ha csendes nyugalmat itt e sirban, s örök idvességet ott a fényházban könyörgünk elvérzett bajtársainknak. Hallgasd meg, ha Dáviddal így könyörgünk: „Perelj uram! perlőnkkel, Harczolj mi elenségekkel... És ha te velünk léssz, a csapás sem árthat minékünk, s bár kedvezzen a szerencse, vagy éltsétek végveszély rettentse: mi benned bízva, nem csüggedünk, mert te vagy, voltál és léssz erős isten, és te megmaradsz minden időben.

Somlyó, dec. 11. gyalog nemzetőrségünknek még itt szállásolt része ma Hadaára indul. Bem tábornok, úgy sejtjük, elkezdett már erősen működni. — Ugy halljuk, hogy 7-ik századunk s lovasságunk előbbi állomásaikról Szilágy-Csebre vonultak. — Tüstént indulunk. X

Vidéki tudósítások.

Szatmár, dec. 10. Polgár szerkesztő! Hallotta e ön hírét a Pelikán madárnak, melyről azt beszélük, hogy keblét felszaggatva, ön verével táplálja magzatát? — Nálunk is van egy ilyen Pelikán, azonban ez fajától nagyon elütött, mert édes anyjának kebelét, véres körmökkel s vipera nyelvvel marcangolni nem irtózik. Ez érdekes ur, Pelikán József szatmári canonok, — mert hiszen nem szárnyas állat, a szatmári schwarzelgek főnökének nevezhető. Sz. Dávid pelikánja a pusztát töltötte el siralmas kiáltásával; ő azon helyeket, hol előnyel bír, tölti be honáruól, mérges beszédeivel. A helybeli cath. papnövelde a napokban gyűlvén össze, a tanévet megkezdendő. Pelikán ur — mint igazgatójuk — szónoklattal lépett fel. Előadja: mennyire sajnálna ha valaki a növendékek közül, közé vegyülne a jelen pártütő mozgalmaknak; inté őket a hallgatagságra s a császári család iránti hűségre, s végre beszédét e szavakkal zárta be: „a mi főigyekezetünk mindig a vallás terjesztése, és hűtiszelete legyen, tiszteljük a vallás fentartóit. Nézzük meg, nemde Spanyolhonba a camarilla tartotta fel a vallást a legbonyolodottabb körülmények közt is; a mi camarillánk is sok üdvöscéljai közt, a vallás terjesztésén munkálódik; ez legyen tehát jelszavunk: „a mi főnökünk a camarilla.“ Polgármesterünknek fel van jelentve, s megvárjuk tanácsunk erélyességétől a kellő vizsgálatot. —

Midőn illy főfő schwarzelget mutatánk be a hazának, engedje meg ön szerkesztő, hadd említsek még egy pár hozzá hasonlót is. — Saitler, Zoja, Melletich, Hauska, katona növeldei tisztek. a 3 első ezelőtt egy hóval lett hadnagy, az utolsó százados. Ez embereket a város az alkotmány iránti hűségre, csak kényszerítve eskethette fel, megparancsolá nekik a nemzeti színek felvételét; ők azonban meg nem válhatnak a fekete-sárgától s szemszurástól, alig látható nemzeti szalagot tüztek a császári rózsá árnyékába. Saitler csak most vett egy 30 fts feketesárga kardövet, s enmagamnak monda, hogy itt hordani nem fogja, hanem majd Verbáson, hova őt hadügyminis-terünk rendelte. Zoja és Melletich pedig mindig a „ritterlicher báu von Croatian“nel álmodoznak. S e dicső embereknek méltó főnökük Hauska Ferencz kapitány, ajánlom őket a hadügyminis-ter figyelmébe. — Ma délután 4 órakor

haditanács volt; Bánfi főparancsnok előadta, hogy mit vétett Zsurmai akkor, midőn felszólítván neki Czecc által kinevezett főparancsnoknak hivatalát át nem adta; s beszéde végén Zsurmai kardja átadását parancsolván hadifogolylyá tévé. Zsurmai, kardját letévé, s magát fogolynak vállá. Többszörözött lelkes „éljen“ektől harsogott a terem, és Zsurmai a fogoly, a dicsőség fényözönébe öltözött, melyet reá az összes sereg bizalma sugározott. A bécsi csapat a tovább menetet megtagadta, mondván: „ők erdélyi aristocratával egy tapodtat sem mennek, s a Wilhelm huszárok azt látván fogolynak, ki idegen nemzet léte, midőn magyar tisztek nem vállalkoztak, őket kedves honuk védelmére kivezette, sirtak s kijelenték, hogy visszamennek Gallicziába, ha őket fejneként agyonlövök is. — Az éj eljött, de az álom késik, minden igaz honfi fájdalmas érzettel emlékezik a fogoly parancsnokról. Egyszerre zenehang hallik. A bécsi csapat s a Wilhelm-huszárok fátyás zenét adnak a derék Zsurmainak. Három szónoklat üdvözlé a nép bizalmát ennyire bíró volt parancsnokot, melyek közt főkép kitűnt egy bécsi ifjú s városunk egyik tanácsnokáé. Zsiga György. Szent ihlettel eltölt kebelével viszonzá Zsurmai a szónoklatot, elmondá forró honszerelmét, s kijelenté, hogy mint közlegény is, képes védeni a magyar szabadságot, s minden gondolatja s törekvése ezentul is csak honunk boldogsága lesz. A fátylakat végül egy halomba hányák; ott égett a hűség oltártüze, s lobogó lángjai bevilágíták a piacot. — Eltávozott a tisztelkedő sereg, s mind a huszárok, mind a bécsi csapat Zsurmai kérésére megajánlá a további menetet. — 11-ikén Bánfi kiadá rendeleteit, melyekből bár erélyesség látszik ki; de kellő bizalom hozzá nincs. — Ma Zsurmai Somlyó felé indul. 12-ikén távozott el az itt tanyázó katonaság fele, s holnap a másik fél is Bányafelé indul. Estveli 6 órakor városunkba ért a rég várt Bem general, azonban 1/2 óra múlva eltávozott, holnap várjuk a Bem seregét és még néhány más csapatokat. Mikről is, ha ön elfogadja*, lapjait értesítenem. F. E. örm.

Pozsony, dec 11. A Morva melletti véres ütközetnél 60-on felül lettek foglyunkká. Részünk-ről 11 esett el, köztük egy tüzer, az ellenség részéről közel 60-hoz. Számosan megsebesítettek. A tyroli vadász csapat harcziás vitézsége által örök nevet vívott ki magának. Különösen kapitányuk, a harcziás szellem példány képeült fel. Egész seregünk megmenekülését, huszárainknak köszönhetjük. Az ütközet kimenetelére, egy szalma kunyhónak felgyújtatása, a képzelhető legroszabb hatású volt, minthogy állásunk rendszerét egészen láthatóvá tette zsoldos ellenünk előtt. Megemlítendő még a schevaux-légersek; kik, mint ellenség (de főbb részt olaszok) biz isten! ultra loyálisok voltak irányunkban, miről többen bizonyosságot tesznek. Az ütközet alatt, kétszer érkezett ellenségeink részére segély a vasuton. Korányi Victor tüz.**) X

Szatmárnémeti dec. 13. Már mondatott, hogy Erdély tabula rasa, melyre karddal és szuronyal kell írni; mert aristocratiaja ármányos és bűzhödött légkörű; csak a szegényebb és csekély befolyású becsületes középosztály az, melyre támaszkodhatni. Mondatott, hogy ember volt és van elég, csak igaz és lelkes vezér hiányzik. — És mégis nekünk ujjal a parancsnoksággal van bajunk. Egymást érte hozzánk a parancsnok-kinevezés. Felső, a sok baba közt utoljára is elvész a gyermek! Először Katona Miklós által helyettesített Zsurmai, örömtapssal fogadotva s meg erősítve a helybeli — Bereg-, Ugocsa-, Szatmár megyét, Szatmár és N. Bányá városokat képviselő — honvédi bizottmány és a haditanács által. Csakhamar ezután jött Bánfy János, később Szatmári kinevezetése; amazé Czechtől, emezé Kossuth Lajostól. E vidék bizottmánya, és a haditanács bizalma, s a sereg hangulata, a felkarolt Zsurmai mellett nyilatkozott. Így Zsurmai maradt meg ideiglenes parancsnokul, mint nyilván kijelenté, csak addig, míg Czecc (kinek királyhá-

*) Örömet elfogadjuk.

**) A további tudósítást kedvesen veendjük.

Szerk.

Szerk.

góntuli ideiglenes főhadi parancsnokságáról hivatalosan értesítve nem valánk) rendelkezési joga hivatalosan tudatva nem lesz, ovatos, sőt féltékeny levén a reá bízott 17 ágyut — az állodalom e nagy kincsét — bárkinek könnyelműleg átadni. Ezt követte a honvédi bizottmány és a haditanácsnak sürgöny útján az orsz. honv. bizottmányhoz intézett petíciója, melyben, egyenesen Zsurmaikéi rendes parancsnokul; — őt, kinek erélyes közremunkálása — és a bécsi legio, mentette meg egyedül Dézs alul a 17 ágyut; és reorganizálta a széteszlott sereget. — A dolgok így állását Czecczel személyesen tudatni Teleki Sándor és Bánfy János vállalká magokra. Azonban azt, legalább személyesen, — mint tudjuk — nem tevék. Tények ezek uraim! melyeknek fokozatos rendbeni szárazróvid felfejtésével tartoztam az igazságnak. — Meglehet, épen az említett hő ragaszkodást akarta felhasználni a fondor irigység, a derék Zsurmai megdöntésére. Azonban aligha nagyszerűen nem csalatkozott. — Ugyanis dec. 10 estvefelé tartott haditanácsban olvastatott fel, Czechtől és Bem tábornoktól b. Bánfihoz érkezett parancs, melynek tartalma szerint Zsurmai — mint Czecc rendelkezésének vakon nem engedelmeskedő — hadifogolyját tétetni meghagyatik. Zsurmai letévé tiszti kardját s elhagyá a teremet. Erre zugás lön; mely azonban Bánfi felszólalására sircsendd némult. Milly szépen következetes volt volna (az igaz, csak volt volna!) a Zsurmai előbbi eljárását magáévá tett haditanácsnak tisztikardját hasonlóan lerakni! — Zsurmaikéi zongora mellett találva, adjutánsa által Bánfy szólította fel, mint halljuk, annak átvételére; de ő azt el nem fogadta, mondván: csak az adhatja vissza, ki elvétette. — Éjjeli 10 órakor nagy fátyászene jelent meg a szabadsághős ablaka alatt, ki zajos éljenek közt ajánlá fel szívverét a szabadsághőgyért. Érzékenyen megható jelenet volt, látni, a máglyává alakult fátyákon szökdelni át az örömitas tömeg egy részét, jeleül az áldozatkészségnek, annak nyilvánításával, miszerint kedvenzőkkel Zsurmaival akkint kívánnak menni tűznek, vasnak és víznek. — Másnap, az éj hőse, Somlyóra indult, Bimmel találkozandó, a honv. bizottmánytól kapott, ártatlanságát napfénykint igazoló, bizonyítványal kezében. — Mire jár, nem tudjuk. — Bem tegnap ment keresztül városunkon N. Bányá felé. — Ma és tegnap indult utnak N. Bányafelé, városunkban tanyázó s naponkint gyűlő seregünk egy része, ágyúkkal; köztük a Szatmár városi nemzetőr századok is. Ujronnan organisált seregünk, ha ügyes és szeretett vezére lesz, szóval, ha lelkesedése le nem hangoztatik: alig ha fog többé megfutni. — Nem hangos futás! A dézsi szaladást nyomban követte a szatmári futás; azon különbséggel azonban, hogy Szatmárnak állítólag 17 ezernyi népességéből, csak egyetlenegy hátor férfiú akadt, B. M., ki hős elszántsággal, nejjével együtt, Urbán szele elől a szomszéd megyébe futott. De, a különben — kenyértörésig — nagy tűz szájhős, a mindenfelé elterjedt mozgalomában, száraz földre nem találván, mint Nőé galambja, visszatért a bárkába, Szatmárra. — Némelly r. cath. papokat jellemzőleg álljon itt egykét hiteles tény! Nagy praepost Linczi József, ki egy küldöttség előtt ugy nyilatkozott, hogy inkább elfogad szállásra két horvát foglyot, mint ugyanannyi irgalmas barátot — az orsz. honv. bizottmány előtt bevádolja a városi hatóságot, hogy az — az által, miszerint a minap ide küldött 800 horvát fogoly befogadására, alkalmas középület hiányában, az irgalmas szerzet zárdáját jelölte ki, — felekezetséget, gyűlölséget, kiírtási vádokat árult el, sőt egyes erőszakot követett el a helybeli r. cath. egyházon. Mire, közgyűlési határozatból igen nyomosan megfelelt derék és szabatos tollu főjegyzőnk. — Továbbá, a mint várjuk Urbán közlekedését, az irgalmas barátok közül kettő: Gyöngyösi és Graf Mózes folyamodást intéznek Zsurmai parancsnokhoz, melyben kéri magokat a polgári hatóság alól, egyenesen a hadi törvények alá vétetni. — Ismét, Pelikán canonok, a helybeli r. cath. papnövelde néhány tagja előtt — kik az eddigi pofoncsapott, ködvágó papi kalap (mint

camarilla vetettek te, miszre sa, fenta — elvárj váltásagos vonaglása

— Pe ket tudós körül fek Simunics melletti fe desura h teljesen s den gazd ség pedig hatlanul n ván, ötve tet hátra mieink ké őrnagy a ga, és es Legedics hős osztr künk e b nak tudós mehet, r rösmegey ember, E lenség Z mindössz gyúval v mert Sár Az ellens ni, felak porként c csekély s ben, a fe sind für r sind echt zere Puls many rög mennyit ni leheto mozog m einkől m de a bev megy ha gánuton többről azon hirt Berger a küldött v — A tét olvas hadnagy zá. Görg gával, stb.? A s az alt számolh hadnagy oldatá v nagy ura jen vissz lyen em — A napelött vettük e merén f — A honvéd ágyúgol szerenc léttel k szolgál borból h ben a k gyittatá vezetv nyugalt — A a szegő keken

camarillai) helyett, félmagas tetejű kalapot követeltek — a camarilla elnevezést úgy értelmezte, miszerint az, a r. cath. vallás egyik főtámasza, fentartója és garantója. Vizsgálat alatt áll: — elvárjuk az eredményt. — Ugy látszik, a kiváltságosságoknak — ezen chimacranak — még végvonaglásában is hosszú körmei vannak. V.

Fővárosi ujdonságok. X

— Pest, dec. 11. Harcztereinről következőket tudósíthatjuk olvasóinkkal. Dec. 6-án Nádas körül fekvő hadcsapatunk vezére Ordódi őrnagy Simunics fő fészket Czerova és Liszka egymás mellett fekvő falukat megtámadta. A két falu földesura herczeg Windischgrätz. A megtámadás teljesen sikerült, a herczegnek kastélya, s minden gazdasági épületei hamuvá égtek. Az ellenség pedig, mely támadó csapatunknál hasonlíthatatlanul nagyobb volt, derekasan megpaskoltatván, ötven halottat, s körülbelül annyi sebesültet hátra hagyván, Jabloniczig vonult vissza. A mieink közül halva maradt 3, sebesült 8. Ordódi őrnagy alatt a lova ágyúgolyótól találatván, maga, és cs. közben némi sérülést szenvedett. — Legedics helyett Schlik, egy félszemű vén góthős osztrák generalis ütött be Gallicziából. Nekünk e beütés történetéről csak dec. 8-ig vannak tudósításaink. Az ellenség előcsapata 2600ra mehet, mely Grab gallicziai falunál jött át Sárosmegyébe. A mi előcsapatunk, mintegy 600 ember, Eperjesre parancsoltatott vissza. Az ellenség Zboró felé jött, hol estélire s reggelire mindössze 18 ókról követelt. Az ellenség 18 ágyúval van. Népfelkelést nem lehet rendeznünk, mert Sáros kevés kivétellel egészen pecsovic. Az ellenség úgy látszik csak lassan akar haladni, felakarja lázítani a tótokat. Proclamatiók záporoként ömlenek, de még két helységen kívül, csak helyi sikerrel. Egy ellenséges elfogott levelében, a felvidék így jellemezte: Die saroscher sind für uns sehr gut gesinnt, aber die Ziepscher sind echte grosse spizpuben! — Seregeink fővezére Pulszki Sándor, kihez a honvédelmi bizottmány rögtönében annyi fegyveres erőt küldött, a mennyit csak feszült szorgalom után, megindítani lehetett. — Alvidéki táborunkban is nagyban mozog minden. — Dec. 5-én Tomasovác a mieinkről megtámadatott, s a fél falu le is égett, de a bevétel nem sikerült. Halottaink száma felmegy harmincznyolczra. Többre nem, bár magánaton vett tudósítások után, itt Pesten sokkal többről beszélnek. — Ugy értesültünk, hogy azon hírből, miszerint az aradi várparancsnok Berger alkudozások végett három parlamentairet küldött volna, csakugyan van valami igaz. M. 15.

— A P. Zeitungban is egy igen jellemző tétét olvasunk Görgei jeles főtábornoknak. — Egy hadnagy egy csapat ujonczokkal érkezett meg hozzá. Görgei kérdé tőle: hány embert hozott magával, hány van közülök egészen felszerelve stb.? A tiszt ur „bizony nem tudom“-mal felelt, s az altisztre hivatkozott, hogy az talán fog számolhatni. Számolt is pontosan mindenről, de hadnagya nem köszönte meg, mert vítvívót leoldatá vele Görgei, s átadta az altisztnak, hadnagya urat pedig azzal bocsátá útnak, hogy menjen vissza Pestre, vagy a hová akar, mert ő ilyen embereket nem használhat.

— Az országos honvédelmi bizottmánytól tegnapelőtt láttunk egy hivatalos levelet, s örömmel vettük észre, hogy pészéjén Magyarország címerén felül a korona hiányzik. — Így kell!

— A Simunics elleni csatában egy ifjú honvéd, Kempelen Gyula, egyik lábát az ágyúgolyó elszakította. A derék fiatal ember (ki szerencsétlen esete után bámulandó lélekjelenléttel kérte tisztjét, hogy engedjen meg neki, ha szolgálatra nem mehet, mert lába nincs) a táborból Pestre hozatott, s a „Tigris“ vendéglőben a kormányelnök saját házi orvosa által gyógyíttatá őt, közelebről pedig hadnaggyá neveztetvén, mint sérült (invalidus) illy raggal nyugalmaztatott. Koss. hirl.

— Az angol liberális s félliberális lapok szerint, a szegény Metternich éjjel nappal vezércikkiken dolgozik, mellyekkel ingyen szolgál a M.

Clroniclenek s a Tímeknek, mellyeknek másait ismeretek terjesztése tekintetéből a W. Zeitungnak küldözi. Koss. hirl.

— Habsburg Ferdinánd levele Rajasichhoz. Hogy a Habsburg-Lotharingi dynastiának mindig jellemvonása volt, vallásosságot színelni s ezen szent köpönyeg alatt, mióta csak az isten a népeket uralkodásával megostorozta, igaztalanságot igaztalanságra, hálátlanságot hálátlanságra, még saját családtagjait sem véve ki, barbár kegyetlenségre, gyávaságot gyávaságra halmozott, szóval, hogy vallástalanabb, szentségtelenebb dynastia ennél Europa trónjain még nem ült, ezt tudja minden, ki tudni akarja, mert hiszen a historia minden lapja fenszóval kiáltja. — Azonban, hogy fogalma legyen a közönségnek, mennyire sülyedhet egy vesztének közönség álló s százasodó bühézetének súlya alatt vonagló udvarnok moralitása, szolgáljon bizonyásgul az ide iktatott levél, mellyben V. Ferdinánd nem kevesebbet tön mint azt, hogy rablókat, gyujtogatókat kedves hü alattvalóinak nevez, hogy egy hitszegő véreb pappal kacérkodik, ellenben Kossuth Lajost lázítónak declarálja, a ki ha nincs, tehát még Martiusban összeomlik trónusa, mint kártyaház, szétszórva volna a Lotharingek a világ részeiben úgy, miként nem szedné össze Windischgrätz és Jellasich milliónyi tábora. — Ime itt a levél: „Kedves Rajasich érsek! Miután Kossuth Lajos és társai áruló működése Magyarországon egészen a nyílt lázadásig emelkedett, s én királyi kötelességemnek tartottam, e pártütést fegyveres hatalommal elnyomni, hogy hü népeimnek békes alkotmányos létet biztosítsak, melly egy gonoszlevő párt terrorismusa alatt lehetetlenné lett; ide csatolva e tekintetben kibocsátott királyi manifestumomat azon megbizással közlöm önnek, hogy ön is a mennyire csak lehet, eszközölje azoknak terjesztését és teljesítését. — Magyarországon azon lakóinak tapasztalt hűségétől, kik önnek egyházi hatósága alatt állanak, megvárom, hogy elkerülhetlenül árulási büntetést maga után vonandó viszonytól és minden közlekedéstől a pártütő factióval, tartózkodjanak, és a rend helyreállítása végett herczeg Windischgrätz tábornagyom parancsa alatt álló seregemet elősegíteni fogják. — Ön hűségéről és ragaszkodásáról pedig fölteszem, hogy befolyását Magyarországon ottani lakosságára szükségtelen elnyomások és bántalmak ellen, s kegyetlenkedések elkerülésére használni, s ez által előmozdítani fogja atyai szívem azon kívánatának teljesülését, hogy a béke és rend állapota helyreállítsák, mellyben lehetséges lesz, szerb alattvalóim méltányos kívánatainak eleget tenni. Olmütz, nov. 14. Ferdinánd s. k. Koss. hl.

Országgyűlési tudósítások. X

Dec. 9. A képviselők mai ülésében a Ludovicea terve volt szönyegen. A Ludovicea név hadi főtábornokra változtatott; azaz önköltségükön tanuló évenkénti fizetése 500 pfról 400-ra szállított, mint szinte az alapítók is az alapítványi tőke 400 pftnyi kamatja után nevezik ki a növendékeket. A növendékek száma 200 leendő, mint hogy még most az épület többet be nem fogad. Azon indítvány, hogy a kik önköltségükön akarják végezni a hadi tudományokat, az említett számon felül, annyian, mennyien akarnak, járassanak a hadi főtábornokba, megbukott. Azon kérdés: taníttassék-e a vallás minden hit felekezeti belinek a maga lelkésze által, vagy ne, hosszú vitára adott alkalmat. Palóczy azon indítványa, miszerint a vallás ne taníttassék az intézetben, hanem utasíttassék az igazgatóság, hogy vasár- és ünnepnapokon küldje a növendékeket magok hitsorsosai templomába, névszerinti szavazásra bocsátatott, az indítvány mellett 82 szó volt, ellene pedig 30, s így nem lévén meg az elegendő szám, új szavazás fog tartatni.

Belföldi hírmondó.

X A Pesti Hirlap szerkesztője a camarillának egy borzasztó czielosát mutatja fel a péterváradin várbán. Itt egy katonai főorvos Kuh nevű feladata nyomán a Miguel ezredbeli derék ma-

gyar vitézeinket a kórházakban mérgeggel végzi ki; többeket szemek világitól foszta meg; másokat, kiket baromi kegyetlen bánása mellett a természet az élők sorában csudára meghagyott, s kik etvágyukat vissza kezdték nyerni, olly kifejezések között, hogy a magyar kutyának azt el kell vesztienie, hánytatót adott, s halálra hányatja. — Hordoz-e ennél a föld piszkosabb lelket békétűró hátán?

X Erdélyből. Egy brassói lakosnak sikerült Puchner és a temesvári bizottmány daczára is Pestre érni. Ennek tudósításai nyomán a Pest. Z. a következőket közli: Erdély határa Arad felé az oláhok által el van zárva és fegyverrel megerősítve. A Maros mentében levő hosszú szorosra lépni sem lehet. Temesvár és Szeben közt azonban mégis elég rendes közlekedés áll fen. Puchner az országot több kerületre osztotta, mellyek rendkívüli tartományi biztosok által igazgattnak. Szebenbe csakugyan országgyűlés hivatott össze. Az Erdélyben volt csaták mind igen kisszerűek. A székelyek csak imitt amott törtek ki, s úgy látszik csupán azért, mivel vezérek nincs, ki e bátor népet maga körül összegyűjtené. Segesvár és Mediás mellett volt néhány csata, Urbán Szászregennél vonult vissza, s a székelyek a város egy részét porrá égették. Az erdélyi aristocraták gyalázatosan viselték magokat. N.-Enyed, Torda, Dézs, Kolosvár, sőt a székelyek fővárosa Vásárhely is ellenállás nélkül adták meg magokat. Az aristocratia mindenütt előmozdította az árulást. Legrosszabb azonban az, hogy háromszék 5 követet küldött Puchnerhez, hogy a császári parancsnokságnak alávettetésüket jelentsék. Puchner erélyesen rendezte az új kormányt, ujonczokat szed, s minden közpénztárat kirabol. Koss. hl. X

X Trencsénből érkezett újabb tudósítások szerint Hurbán és Stur seregei, mellyek nem olly számosak, mint gondoltuk s többnyire rablókból alakulvák, jelenleg Csaczán tartózkodva Sileziából várnak segílyt s a népek, honunk s a megyei hatóság elleni lázításával foglalkodnak, s alispánt és vajdát neveztek ki, amant a népsorából, vajdát pedig a czaczai sóbeszedőt. A népek kinyilatkoztatták, hogy a fejedelemnek ujonczokra nincs szüksége, s mégis követelik, hogy 20 évtől 50-ig minden ember fegyvert fogjon, az ellenszégülöket fenyegetik, s különféle ígéretek között kinyomatott papirrongyokat osztogatnak. A rablás napirenden van, s a kár leginkább az izraelitákat és birtokosokat éri.

X Trencsénmegyéből. Silezia határaitól érkezve, mint bizonyost irhatom, hogy az austriai dynastia végvonaglásában van. Nincs azaz ocsmány, alávaló mód, mellyhez ne nyult volna, hazánk megbuktatására. Már hazánkba kikergelt papokat nevezget hadvezéreknek. „Seine Majestät Ferdinand der 1-te Kaiser von Österreich etc. haben geruhet den N. N. Hurbán bei der k. k. österreichischen Armee zum wirklichen Obristen und Commandanten zu ernennen,“ azon Hurbánt, ki Hlobokán pap létére egyházát meglőpta. Hodzsa és Stur, szinte hadvezérek, kik most ujjolag a camarillának ígéreiteitől csabitatva Sileziában Teschen táján concentrált erővel, körülbelül 3500 emberrel f. hó 4-én reggeli 11 órakor a jablonczai szoroson keresztül, egy zászlóalj Palumbini, kiknek nagyobb része ujonczokból áll, és 3 század más gyalogsággal, egy escadron cheveaux-legers-ekkel, több prágai panszláv deákkal és körülbelül 200 főnyi gyűlevész néppel honunkba betörték. Ágynik aligha vannak, ámbár hirlük, hogy kettő van. Midőn Smecsinovics nevű helységtől egészen Czaczáig az ellenséggel, két óra járásnyira, egy irányban mentem, ágyúkat náluk nem láttam. — Ha csakély, de lelkes erők, Czaczán lett volna concentrálva, bizonyosan ellentállott volna; így azonban mivel egymástól távollevő helységekben szétszórva tartatott, egészen Zsolnáiig kénytelenített visszahúzódni. Ki e vidéket ismeri, nem fogja tagadni, hogy Zsolna tája legnagyobb figyelmet érdemel, mert egy szoros út innen a bánjavárosok, egy másik pedig Liptó és Árva felé vezet. Sajnosan kell nyilvánítanom, hogy f. hó 5-n reggel Zsolnán hosszabb vita után, mind-

emellett, hogy Rutkay őrnagy terve volt, Stecsnóra vonulni, s ott figyelni az ellenség lépéseire, elhatározatott, a nélkül, hogy az ellenséget látták volna, Zsolna vidékét odahagyni, s Predmir helységbe Trencsin felé visszahúzódní. Az ellenség, ki 4-én Czaczára betört, azt egészen kirabolta, kiváltkép h. Eszterházy tisztartóját végkép tönkre tevén, 5-én Zsolna felé vette útját, mindenütt népfelkelést szervezve. Mi azonban nem sikerülvén, a communismus eszméit kezdé terjeszteni. Ismerve Felső-Magyarország minden zugát, meg kell vallanom, hogy ezen észthozó eszme viszhangra találhat, sőt némely helyeken már eddig is talált. 6-án reggel a rablócsorda már Zsolnára érkezett oda, honnan, csekély de lelkes önkéntesekkel reggel eltávozott. Megérkezte után népgyűlést tartott, a népet részére hódítandó. — Görgei tábornok mindezekről értesítvén, küldött oly erőt, mely a rabló csoportot tönkre teszi. Győzelem kíséreléteit!

Külföld.

Austria. A pozsonyi német lap írja: Hétfőn, dec. 4-én tartá bemenetét Bécsbe az új császár, a nép leirhatlan örömjaja (?) s nagy álgyszás és herangozás között. Dec. 5-én fogadta el a hódot. A sok álgyszás ennélfogva a mondott napon nem ellenséges demonstrációból eredett.

Bécsből érkezett utasok beszélik, hogy Windischgrätz e hó 20-án szándékozik Magyarországra betörni; eddig várja az utóbbi ismeretes manifestumnak az újonnan csinált császár irányában kedvező eredményét, s e várakozásához annál nagyobb remény esallakozik, minél bizonyosabbnak állítják a bécsi szegény jövevények, hogy naponként 5-6 huszár megyen által seregünkből Austriába, mihez képest aztán a szegény bécsiek annál inkább csodálják a magyarok „Huldigung“-jának ennyire elmaradását, mert hiszen, a mint ők mondják, a császár megígérte, hogy a magyarokat is mindazon szabadságokban részesítendi, melyeket a bécsiek számára fentartott. Az egészről annyira bizonyos, hogy Windischgrätz saját rablócsordájából öltöztet naponként néhány embert fel, a keze közt levő ruhatárából huszáröltözetbe, s így a mi rettentő megilletődésünkre, s a szegény jámbor bécsiek elámitására, mondva szokták őket Austriába. Egyébiránt ugyanezen forrásból mondhatjuk, hogy József e hó 14-én szándékozik az austriaiak Huldigungját elfogadni, a mikorra a Kremsierbe rendelt bécsi udvari szabó magyar general öltözetét elkészíteni ígérte; azt azonban, hogy a Huldigung Bécsben fog-e megtörténni vagy Kremsierben, még bizonyosan nem tudhatni.

A „Wiener Zeit“ azt állítja (szerint haladéknélkül egy császári manifestum fog megjelenni a magyarokhoz, melyben I. Ferencz József trónra lépte fog kijelenteni. És a hadi működések csak ezután fognak megkezdénni. Nemz.

A francia kormány a római dolgokba beavatkozott. Bastide külügyminister Corzellesnek e tekintetben következő utasítást adott: „Uram és bajtársam! ismeretesek ön előtt azon sajnálható események, melyek Rómában történtek, s melyek a szent atyát a fogság egy nemébe jutatták. Ezen erőszakos tények után a republica kormánya elhatározá, hogy Civitavechiába 4 frégátot küldjön 3500 emberrel. Egyszersmind elhatározá azt is, hogy ön mint rendkívüli követ Rómába menjen; ön küldetésének célja az, hogy Rómában a republica nevében interveniáljon, hogy ő szentségének személye bátorságát, ha hogy attól megfosztva volna, visszaadja, ha ő szentsége a jelen körülmények tekintetéből, a republica földére jönni kívánna, ez esetre ön ezen szándék teljesüléséről lehetőleg gondoskodni fog, biztosítsa ön a pápát, hogy a francia nemzet kebelében olly fogadtatással fog találkozni, melly hozzá s annyiszor tanusított erényeihez méltó lesz. Ön a political kérdésekre, melyek Rómát most elfoglalják, avatkozni nem fog. Egyedül a nemzeti gyűlést illeti; annak meghatározása, milly részt vegyen a francia republica

az egyházi álladalom viszonyainak végelhatározásában. E pillanatban ön egyedül a pápa személye bátorságáról fog a francia republica nevében gondoskodni. Megérkezvén Civitavechiában, ön egyedül fog szárazra szállani, és Harcourthoz (francia követ) elmenvén, vele a kormány által ön elébe szabott eljárás felett értekezni. A sereget csak azon esetben fogja ön a szárazra kiszállítani, ha az Civitavechiában, vagy más annak számához mért környékén ön feladatának sikerrevezetését elősegítheti. Rendelések vannak téve, hogy ezen dandár (brigade) szükség esetében erősítést kapjon, általában pedig ön körülményes mihez tartási parancsokat veendő, ha hogy ezt a nemzeti gyűlés czélszerűnek fogja tartani stb.

Franciaország. Ledru-Rollin beszéde a nov. 19-kén tartott nagy democrata lakomán. (Kivonat.) „Az általános népszabadság, népfőnség hajnala meghasadt, hogy e hajnal dicső napvilágá legyen, egység s közremunkálás szükséges a democraták közt, de minden előtt a francia democraták közt. Mert nemzeti önértéssel mondhatom, a világ sorsa a francia democratia gyarapodásától függ. Vagy nem láttuk-e, hogy mihelyt a francia democratia haladásában megakadt, vagy éppen hátrált, a reactio azonnal felíté sátn fejté az egész világon, s törkán ragadta a népszabadságot? Vessünk csak egy pillanatot az utósó nyolcz hónap történeteire. A nép elűzte koronás fojtogatóját, ki lábbal merészle tiporni a legszentebb jogokat, s kormányt választá magának a torlaszokon. E kormány egy nyilatkozványban tudatá a világgal alapelveit. Ismerik önök ezen elveket. Hódításról senki sem almodott, a francia köztársaság nem visel hadat egy pár mérföldnyi bírtok megszerzéseért; de egység ígértetett igenis a népeknek, kik rablánczokat széttörni s magoknak egy természetszerűbb kormányt adni ohajtandanak. Olaszhon függetlensége, s baráti frigy Németországgal, ekként hangzanak az ideiglenes kormány határozatai. S minő fordulatot vettek a dolgok, mióta a democratia — szegényünkre — meghunyászkodott s a reactio keríté kezébe a gyeplőt? Mindnyájan tudjuk. A francia köztársaság kormánya kiadja a spanyol határszélén nálunk menhelyet kereső szabadság hősokeket, a spanyol soldatesca főmesterének, a vérengző Narvaeznek, ki azokat vesztett ebként agyonlöveti. Olaszország felkel, kiúzi az ocsmányi osztrákok; egy határozott lépés a francia nemzet részéről s az egész félsziget független de szabad; de férfias fellépés helyett a francia köztársaság kormánya protocollumokhoz folyamodik, s Olaszország megint a zsarnok lába alá került; Radecky zsarol és a francia köztársasági kormány kebléből egy hang sem emelkedik ellene. Az alduai tartományok fejlődését még a régi autokratokkal szövetkező kormány is figyelő szemmel kísérte; ottani barátainkat mindig gátnak tekintettük az orosz kényuralom hódításai ellen? s a francia köztársasági kormány tétlenül nézi a barbarok benyomulását, s nem meri rákiáltani: ki innen! Magyarország a mi példánkön fölbátorodva régi jogait követeli, megadatnak, de a reactio a mi kormányunk tunyaságát látván, nemcsak adott szavát szegi — ezen ne csudálkozzunk, szöszegés volt az osztrák mestersége — hanem maga sokkal erőtlenebb, sokkal gyávább levén, semhogy a vitéz magyar nemzetet leigázhathatná, feluszítja ellene tartományainak félvad fajait, s tetteket vitet véghez, miknek hallatára az ember elborzad s undorodik.... s a francia köztársaság kormánya nézi és hallgat. — Berlin alig négy héttel dicső rovolúciónk után föltámad, de a helyett, hogy ígértünk szerint a népet támogatnók, zsarnoka elleni harczában mit teszünk? — gyáván egyezkedünk a zsarnokkal s lábra hagyjuk kapni, míg végre a nemzetgyűlést szétszuroynozni merészlik. Bécs oroszlan-ként harczol, élhetetlen bábkirálya hitvány portékaként egy várba transportáltatik; a nép a mi részvétlenségünket látván, nem meri, nem bírja föllépésének azon nyomatókat adni, melly győzelmét biztosíthatná. Bécs elesik, s a mi roppant

seregünk az alpesekről nézi a véres játékok, és a francia köztársasági kormány nem mondja ki az indulj! szót... Borzasztó gondolat, a népnek leghűbb fia, kinek baráti kezét szoritani szerencsém volt, egy nemzet képviselője áldozatul esik egy Windischgrätz boszujának. (A hallgatóság ezrei egy óriás fölkialtásban törnek ki: éljen Blum emléke! éljen neje, éljenek gyermekei, éljenek a democraták!) Halljátok democrata testvéreink, széles Európában! a francia cabinet elhagyott titeket, de mellettek van s marad mindörökké a francia nép.

Koss. Hirl.

Franciaországban az elnökválasztási torborzás javában üzetik szertesztét. A követek közül több 200-nál távozott el, s nem rég Marrast elnök nyilvános fölszólításban volt kénytelen öket a visszajövetelrefölvívni. — Cavaignac pártja igen erősödik.

Koss. hl.

Páris, nov. 27. Reánk nézve a sympathiak mindinkább nevednek. Nem tudják eléggé dicsérni a mérsékelt férfiaságot, melly kormányférfiaink eljárását jellemzi. Valaki Lamoriciérral beszélgetvén a magyarhoni dolgokról, azt mondja neki, most jó hadvezért birunk Görgeyben, de némelyek azért nem bíznak benne eléggé, mert nagyon fiatal, még nincsen harmincz esztendő. „C'est justement ce qu'il vous faut,“ kiáltá amaz örömsugárzó képpel, ez kell önöknek. — Reményem, hogy derék vezérünk valószínű fogja a nagy tábornok ezen mondását, és meg fogja mutatni a magyaroknak, el c'est justement ce qu'il nous faut.

Koss. hl.

Kremsier. A nov. 27-diki ügy nevezett nemzetgyűlésben az october 28, 29, 30 és 31-diki bécsi ülések jegyzőkönyvének érvénytelensége mondott ki határozatul. Pillersdorf, ki Bécs városnak egyik kerületét képviselte, letette követését.

Igazítás. E lapok mult számában Szabolcsból közölték czikk hőse nem Kastal Pál, hanem kis-várdai lakos Kastal Imre.

Legújabb. Magányos uton érkezett hírek szerint Schlick Kassát 11-dikén bombáztatta, s be is vette. A kassai posta, mellynek, szokott rendszerint, 13-kán este itt kell vala lennie, mind eddig meg nem érkezett. — Egy Ó-Aradról közelebb érkezett — sebesült — nemzetőrünk beszéli, hogy Vetter tábornok Aradra 11-dikén megérkezett; ugyan ennek előadása szerint Lippa ismét az ellen kezére jutott. Lippan mindössze 80 székely volt őrizetül, kik a — mintegy 4000 főből álló, 15 ágyúval ellátott — ellenség ostromát úgy tartották fel egy óráig, hogy közzülök csupán egy tizedes kapott sebet.

— Az orsz. honvédelmi bizottmány elnökének, Kossuth Lajosnak, épen most érkezett felhívásában olvasuk, hogy Schlick csakugyan bevette Kassát. Felkelésre felszólítottak: Abauj, Sáros, Szepes, Torna, Gömör, Zemplén, Ung, Borsod, Heves, Jász-Kunság s Pest. — Népfelkelés rendezésére b. Vay Lajos s Almási Pál, fővezérül pedig hadügy minister Mécsáros Lázár nevezettek ki. —

— Mártius Tizenötödike, n. váradi levelezője után írja, hogy k. biztos Hodosi Miklós b. Vay Miklóst N. Váradon a Zöldfa vendéglőben letartóztatta.

HIRDETÉSEK.

Az **Arad** című hirlapra, melly jövő újévtől kezdve hetenként kétszer, ugymint szerdán és szombaton fél fél iven fog megjelenni, előfizetheti féléven vidéken a postahivataloknál 4 e. ftal. „Arad“ szerk.

Előfizetési felhívás az **Ofner-Pesther Zeitung, s Gemeinnützige Blätter** című hirlapra. — Megjelenik hetenkint 6 szám. Előfizetheti minden postahivataloknál — postán borítékban küldve — félévre 6 ft 40 kr p. p. —

49) Árverendő ház. (2.3)

Sz. kir. Debreczen városában a Nagy-piaczon levő emeletes Rhédey-ház — a néhai Rhédey Ferencz ur örökösei, mint tulajdonosok közötti osztály következtében — az osztály-bíróság ítélletéhez képest jövő 1849-ik év január havában eső debreczeni országos vásár, ugynevezett vasárnapján árverésen fog eladatni. — A venni szándékozókat az árverésre azon körülmény tudatásával hívom meg, hogy a nevezett házra a város és collegium pénztárából felkölesönözött adóságok vannak betáblázva, melyeket a vevőnek csak magára kell eltelik átruháztatni, s e miatt tetemes készpénzösszeget a vételhez nem kívántatik. — Kelt N.-Kállóban, novemb. 16-án 1848.

Bay Ferencz, mk.
mint a néh. Rhédey Ferencz ur örökösök közötti osztálynak végrehajtóbírója.

Megjelenik e detmények fel Telegdi Lajos

Előfiz

Az „Arad“ lere is meg terjedelm postán küldöz kü minden po talnál Tel U vasóink: h nyai: pesti lapok rad-kolosvá debreczen-olvasói szárlapoknál gy

Tábo

lefolyt neh támadás na tökéletesen tán tartatik a Z á m i k hok feltám vesélyezt le akarják fellázadt tany küide vassal. A zetör és 1 ter Nagy nov. 30-n revevén, templom bogó leng A jó sárga levették a lóval jötte Asztalos valamenny zatott s m tricolorrt utjokat es kat eszök gyobb rés lázasztók vények s a lázadás köztök eg hol csatár It fegyve rendes ha szokul has ellenségn egy nagy tüzelés az gyék köz vették. A vége lett. ellenség halottjai detlen fut hagyta m Nopcsa szójukat a ván öszs Nopcsána szarvasm Ezen exp reménye csatárain hajón ho